

WSPÓLNY KOMUNIKAT

**CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY
ZNAKÓW TRÓJWYMIAROWYCH
(ZNAKÓW PRZESTRZENNYCH)
ZAWIERAJĄCYCH ELEMENTY
SŁOWNE LUB GRAFICZNE, KIEDY
SAM KSZTAŁT NIE MA
CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO**

KWIECIEŃ 2020

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

Urzędy ds. własności intelektualnej należące do Europejskiej Sieci Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych kontynuują współpracę w ramach programu konwergencji. Obecnie uzgodniły one wspólną praktykę w odniesieniu do ustalenia minimalnego stopnia charakteru odróżniającego znaków trójwymiarowych (znaków przestrzennych), zawierających elementy słowne lub graficzne, kiedy sam kształt nie posiada charakteru odróżniającego.

Wypracowana wspólna praktyka jest podawana do wiadomości za pośrednictwem niniejszego wspólnego komunikatu w celu zwiększenia przejrzystości, pewności i przewidywalności prawa z korzyścią zarówno dla ekspertów badających zgłoszenia, jak i dla Zgłaszających.

Zakresem stosowania wspólnej praktyki jest ocena ogólnego nieodłącznego odróżniającego charakteru znaków przestrzennych składających się z niemającego charakteru odróżniającego kształtu samych towarów, opakowań lub pojemników oraz z innych elementów objętych danym znakiem przestrzennym, w ramach badania bezwzględnych podstaw odmowy rejestracji.

W zakres niniejszej wspólnej praktyki nie wchodzi następujące kwestie:

- ocena odróżniającego charakteru kształtu;
- ocena odróżniającego charakteru poszczególnych elementów samodzielnie;
- skutki względnych przesłanek odmowy rejestracji;;
- wtórna zdolność odróżniająca;
- kształty lub inne właściwości towarów, które wynikają z charakteru samych towarów, niezbędne do uzyskania efektu technicznego lub zwiększające znacząco wartość towarów (art. 4 ust. 1 lit. e) DZTUE).

2. WSPÓLNA PRAKTYKA

Poniższy tekst stanowi podsumowanie kluczowych przesłanek i najważniejszych zasad wspólnej praktyki. Pełny tekst znajduje się na końcu niniejszego komunikatu.

W celu ustalenia, czy kryterium charakteru odróżniającego zostało osiągnięte, należy mieć na uwadze szereg elementów i czynników wpływających na charakter odróżniający oznaczenia jako całości.

ELEMENTY SŁOWNE I GRAFICZNE

Po pierwsze, jeśli kształt niemający charakteru odróżniającego zawiera element, który sam w sobie posiada charakter odróżniający, jest to wystarczające, aby oznaczenie jako całość uznać za mające charakter odróżniający. Rozmiar i proporcje elementów słownych/graficznych, ich kontrast w stosunku do kształtu oraz ich faktyczne umiejscowienie na kształcie to czynniki, które mogą mieć wpływ na postrzeganie oznaczenia przy ocenie jego charakteru odróżniającego.

Rozmiar/proporcje

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY

Klasa 9 Bezpieczne karty pamięci cyfrowej

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY

Klasa 14 Zegarki

Kiedy element słowny/graficzny jest wystarczająco duży, aby wyraźnie rozpoznać jego charakter odróżniający, i ma wystarczający wpływ na ogólne wrażenie, jakie wywołuje oznaczenie, oznaczenie jako całość posiada charakter odróżniający.

Należy również wziąć pod uwagę specyficzne realia rynku. Konsumenci mają zwyczaj identyfikowania małych elementów na niektórych towarach. Pomimo niewielkiego rozmiaru elementy słowne mogą być zidentyfikowane jako elementy odróżniające oznaczenia w sposobie jego przedstawienia. .

Kontrast kolorystyczny

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY

Klasa 32 Woda pitna w butelkach

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Klasa 28 Piłki do gry

<p>Zastosowanie mniej kontrastujących kolorów może w dalszym ciągu być wystarczające, aby element mógł zostać uznany za mający charakter odróżniający w sposobie przedstawienia oznaczenia i wpłynąć na odróżniający charakter tego oznaczenia. Ogólna ocena będzie zależeć od tego, czy dany element ma charakter odróżniający.</p>	<p>Natomiast, jeżeli elementu nie można wyraźnie uznać za mający charakter odróżniający w sposobie przedstawienia oznaczenia z powodu braku kontrastu, element ten nie będzie mieć żadnego wpływu na ocenę odróżniającego charakteru oznaczenia, ponieważ konsumenci nie będą w stanie natychmiast rozpoznać elementu i ostatecznie odróżnić danego oznaczenia od innych oznaczeń na rynku.</p>
--	---

Ustawienie

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY

Klasa 3 Kosmetyki

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Klasa 3 Kosmetyki

W niektórych sytuacjach elementy mogą być postrzegane przez konsumentów w różny sposób, ze względu na ich umiejscowienie na towarach, i tym samym mogą wpływać na ustalenie dotyczące charakteru odróżniającego.

Kolory

Przy ocenie odróżniającego charakteru koloru należy wziąć pod uwagę interes ogólny polegający na tym, by nie ograniczać w sposób nieuzasadniony dostępności kolorów dla innych przedsiębiorców oferujących sprzedaż towarów lub usług tego samego rodzaju jak te, dla których wniesiono o rejestrację (zob. Libertel i Heidelberger Bauchemie).

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY

 <p>Klasa 9 Karta pamięci / Klasa 20 Krzesła</p>	<p>Klasa 7 Elektryczny otwieracz drzwi</p>
<p>Sam fakt dodania pojedynczego koloru do kształtu towaru, przy braku jakiegokolwiek innego słownego lub graficznego elementu mającego charakter odróżniający, nie nada oznaczeniu nieodłącznego charakteru odróżniającego. Zestawienie kolorów krzesła stanowi wyłączenie element dekoracyjny, który nie będzie uznawany za oznaczenie pochodzenia towaru.</p>	<p>Nie można jednak wykluczyć, że określone zestawienie kolorów, które jest nietypowe dla danych towarów i stwarza niezapomniane wrażenie ogólne, może spowodować, że oznaczenie jako całość będzie posiadało charakter odróżniający.</p>

POŁĄCZENIE CZYNNIKÓW I ELEMENTÓW

Występują również sytuacje, gdy znak przestrzenny zawiera więcej niż jeden element spośród tych opisanych powyżej. Ponadto, możliwe są przypadki, gdy co najmniej dwa z powyższych czynników mają istotne znaczenie dla określenia wpływu tych elementów na odróżniający charakter danego oznaczenia. We wszystkich sytuacjach odróżniający charakter oznaczenia będzie zależał od ogólnego wrażenia wywoływanego przez zestawienie tych czynników i elementów.

<p>CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY</p> 	<p>BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO</p>
--	---

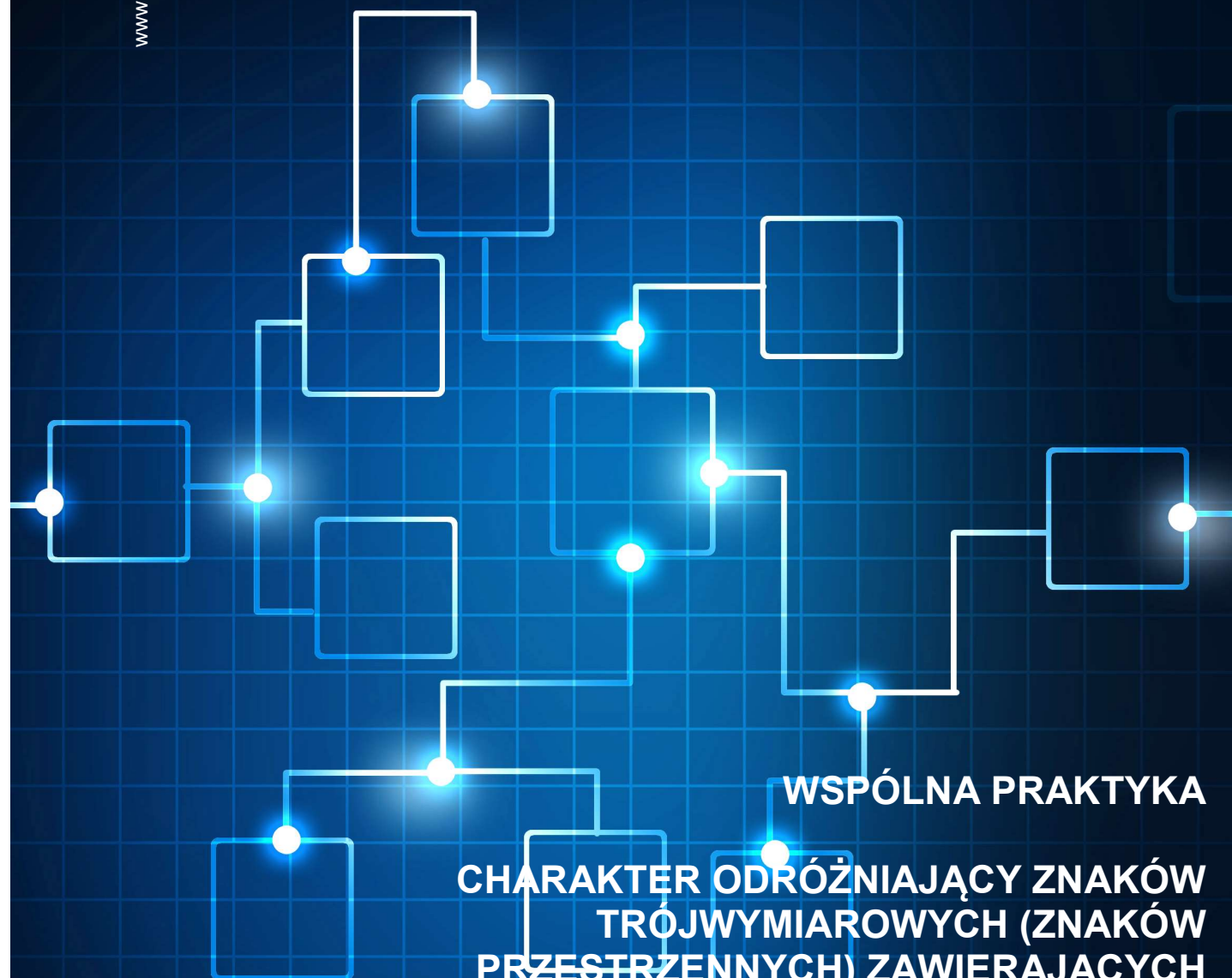
Klasa 30 Czekolada	Klasa 25 Buty / Klasa 16 Opakowanie
<p>Połączenie kształtu niemającego charakteru odróżniającego z elementami uznanymi za pozbawione charakteru odróżniającego może spowodować, że oznaczenie ma charakter odróżniający w całości. W tym przykładzie, nawet jeśli elementy słowne mają charakter opisowy, ich układ jako słońce lub kwiat powoduje, że oznaczenie jako całość posiada zdolność odróżniającą..</p>	<p>Nieregularne rozmieszczenie prostych figur geometrycznych na kształcie towaru należącego do klasy 16 i typowym opakowaniu obuwia należącego do klasy 25 nie wywiera ogólnego wrażenia mającego charakter odróżniający, ponieważ konsumenci nie będą postrzegać tego konkretnego zestawienia jako oznaczenia pochodzenia handlowego, lecz jedynie jako możliwy element zdobniczy opakowania..</p>

3. WDROŻENIE

Podobnie jak miało to miejsce w przypadku wcześniejszych wspólnych praktyk, niniejsza wspólna praktyka wejdzie w życie w ciągu trzech miesięcy od daty publikacji niniejszego wspólnego komunikatu. Dalsze szczegóły dotyczące wdrożenia niniejszej wspólnej praktyki znajdują się w tabeli poniżej.

LINK TO TABLE:

https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/contentPdfs/news/CP9_Implementations_table.pdf

WSPÓLNA PRAKTYKA
CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY ZNAKÓW
TRÓJWYMIAROWYCH (ZNAKÓW
PRZESTRZENNYCH) ZAWIERAJĄCYCH
ELEMENTY SŁOWNE LUB GRAFICZNE,
KIEDY SAM KSZTAŁT NIE MA
CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

KWIECIEŃ 2020

CP9: Odróżniający charakter znaków przestrzennych zawierających elementy słowne lub graficzne, gdy sam kształt znaku nie ma charakteru odróżniającego

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	2
1.1	Informacje ogólne.....	2
1.2	Cel niniejszego dokumentu	4
1.3	Definicja znaków przestrzennych.....	5
1.4	Zakres praktyki	6
1.5	Wspólne standardy przedstawienia znaków.....	6
2	BADANIE ZNAKÓW TOWAROWYCH: OCENA CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO	7
3	WSPÓLNE ZASADY: ELEMENTY I CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA ODRÓŻNIAJĄCY CHARAKTER OZNACZENIA JAKO CAŁOŚCI	9
3.1	Elementy słowne i graficzne	10
3.1.1	Rozmiar/proporcje	10
3.1.2	Kontrast	15
3.1.3	Usytuowanie	20
3.2	Kolory	22
3.3	Zestawienia czynników i elementów	26
3.3.1	Zestawienie czynników.....	26
3.3.2	Zestawienie elementów pozbawionych charakteru odróżniającego	27
3.3.3	Zestawienie słownych/graficznych elementów oraz kolorów mających charakter odróżniający i niemających takiego charakteru	30

1 Wprowadzenie

1.1 Informacje ogólne

W grudniu 2015 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły pakiet reform w zakresie unijnych znaków towarowych. Pakiet objął dwa instrumenty ustawodawcze, mianowicie nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej („rozporządzenie” lub „RZTUE”) i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z dnia 16 grudnia 2015 r. mającą na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych („dyrektywa” lub DZTUE). Celem obu aktów prawnych jest dalsze zharmonizowanie przepisów państw członkowskich w zakresie znaków towarowych. Oprócz nowych przepisów dotyczących kwestii merytorycznych i proceduralnych teksty te określiły solidniejszą podstawę prawną współpracy, którą prowadziły urzędy ds. ochrony własności intelektualnej w państwach członkowskich i stowarzyszenia użytkowników od czasu utworzenia w 2011 r. Europejskiej Sieci Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych i która już przyniosła konkretne rezultaty w postaci większej przejrzystości i efektywności tej sieci.

W ramach procesu konwergencji przedstawiciele urzędów ds. ochrony własności intelektualnej w państwach członkowskich i stowarzyszeń użytkowników wspólnie dążyli do rozwiązania najważniejszych problemów w praktykach związanych ze znakami towarowymi i wzorami przemysłowymi, przede wszystkim harmonizując standardy badania w obszarze klasyfikacji znaków towarowych, a następnie w obszarach zgłaszania wzorów przemysłowych oraz podstawy bezwzględnych i względnych przeszkód rejestracji znaków towarowych. Dzięki tym wspólnym staraniom powstały dwie zharmonizowane klasyfikacyjne bazy danych — zharmonizowana baza danych zawierająca klasyfikację towarów i usług dla znaków towarowych oraz zharmonizowana baza danych oznaczeń produktów na potrzeby zgłaszania wzorów przemysłowych— oraz pięć wspólnych praktyk:

- wspólna praktyka w zakresie ogólnych określeń nagłówek klasyfikacji nicejskiej;
- wspólna praktyka w zakresie odróżniającego charakteru znaków graficznych zawierających słowa o charakterze opisowym / pozbawione charakteru odróżniającego;
- wspólna praktyka dotycząca zakresu ochrony znaków towarowych czarno-białych;
- wspólna praktyka w zakresie wpływu pozbawionych charakteru odróżniającego/słabo odróżniających elementów znaków w badaniu prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd;
- wspólna praktyka dotycząca graficznych sposobów przedstawiania wzorów przemysłowych.

Dzięki szczegółowym przepisom ujednocającym w prawie unijnym współpracę i konwergencję praktyk, w pakiecie reform w zakresie znaków towarowych zebrano osiągnięcia tych inicjatyw harmonizacyjnych i określono jasny mandat do osiągania dalszych postępów. Zgodnie z art. 151 RZTUE do głównych zadań EUIPO należy promocja konwergencji praktyk i narzędzi w dziedzinie znaków towarowych i wzorów przemysłowych we współpracy z urzędami ds. ochrony własności intelektualnej w państwach członkowskich; w art. 152 RZTUE wskazuje się jednoznacznie, że współpraca ta powinna obejmować opracowanie wspólnych standardów badania spraw oraz ustanowienie wspólnych praktyk.

Korzystając z tych ram legislacyjnych, zarząd EUIPO postanowił w czerwcu 2016 r. uruchomić projekty współpracy europejskiej, w tym serię projektów dotyczących różnych

działań przewidzianych w RZTUE. Projekty te opierały się na osiągniętych już sukcesach, a jednocześnie miały na celu poprawę procesów i rozszerzenie zasięgu współpracy.

Jeśli chodzi o konwergencję praktyk, jeden projektów był specjalnie poświęcony identyfikacji i analizie potencjalnych nowych inicjatyw harmonizacyjnych. Objął on analizę praktyk w zakresie znaków towarowych i wzorów przemysłowych stosowanych przez urzędy ds. ochrony własności intelektualnej w państwach członkowskich w celu rozpoznania obszarów, w których występują rozbieżności oraz – poprzez ocenę prawdopodobnego wpływu-wykonalności możliwego zakresu, istniejących ograniczeń prawnych, poziomu zainteresowania wśród użytkowników oraz użyteczności dla krajowych urzędów – określenie obszarów, w których wspólna praktyka będzie najbardziej korzystna dla podmiotów należących do Europejskiej Sieci Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych. Analiza była prowadzona cyklicznie, a każdy jej cykl kończył się zaleceniem dotyczącym uruchomienia nowego projektu konwergencji.

Wspólna praktyka opisana w niniejszym dokumencie odnosi się do drugiego projektu konwergencji uruchomionego w ramach programu współpracy europejskiej, który stanowi dziewiąty projekt konwergencji w ogóle.

CP9: Odróżniający charakter znaków przestrzennych zawierających elementy słowne lub graficzne, gdy sam kształt znaku nie ma charakteru odróżniającego to jeden z projektów, których uruchomienie zalecono w rezultacie początkowego cyklu analizy konwergencji.

DZTUE nie zawiera żadnych definicji poszczególnych rodzajów znaków towarowych, lecz w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/626 of dnia 5 marca 2018 r. określającym szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2017/1431 (RWZTUE) znajdują się jasne definicje oraz wymogi dotyczące przedstawienia znaków opisanych w otwartym wykazie w art. 3 ust. 3 tego rozporządzenie wykonawczego.

Ponieważ istniało ryzyko, że różne urzędy mogą akceptować różne znaki towarowe wskutek stosowania odmiennych definicji rodzajów znaków towarowych, państwa członkowskie przyjęły wspólny komunikat⁽¹⁾ z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie przedstawienia nowych rodzajów znaków towarowych („wspólny komunikat”), do którego odnosi się bezpośrednio niniejszy dokument.

Zgodnie z definicją w art. 3 ust. 3 lit. c) RWZTUE znaki przestrzenne to znaki towarowe składające się z kształtów trójwymiarowych lub obejmujące takie kształty, na przykład pojemnika, opakowania, samego produktu lub wyglądu tych przedmiotów.; Urzędy zgodziły się przy tym, że termin „składa się” oznacza, że znaki te mogą stanowić nie tylko kształty jako takie, ale również kombinację samego kształtu wraz z innymi elementami, np. słownymi lub graficznymi, , a zatem może stanowić wszystkie elementy zawarte w danym kształcie.

Jednak analiza konwergencji poprzedzająca uruchomienie projektu CP9 pokazała, że istnieje duży poziom rozbieżności między kryteriami stosowanymi przez urzędy ds. ochrony

---

(1) Link do wspólnego komunikatu w sprawie sposobu przedstawienia nowych rodzajów znaków towarowych https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/contentPdfs/about_euipo/who_we_are/common_communication/common_communication_8/common_communication8_pl.pdf

własności intelektualnej w państwach członkowskich w zakresie oceny wpływu innych elementów na nieodłączny odróżniający charakter znaku przestrzennego, który bez tych elementów zostałby uznany za pozbawiony charakteru odróżniającego.

Rozbieżna ocena charakteru odróżniającego stwarza ryzyko, że kształty o mniej odróżniającym charakterze będą w niektórych jurysdykcjach monopolizowane, co biorąc pod uwagę jednolity charakter rynku UE, może powodować problemy we wspólnym obszarze gospodarczym i, ostatecznie, ograniczać wybór konsumentów i konkurencję w handlu.

Projekt CP9 uruchomiono w październiku 2017 r. w celu wyznaczenia minimalnego progu dla odróżniającego charakteru znaków przestrzennych, w przypadku gdy sam kształt nie posiada charakteru odróżniającego.

Grupa robocza zajmująca się projektem, składająca się z przedstawicieli urzędów ds. ochrony własności intelektualnej w państwach członkowskich, EUIPO oraz stowarzyszeń użytkowników AIPPI, APRAM i INTA, w ramach ścisłej współpracy, uzgodniła i opracowała, zbiór zasad opartych na utrwalonym orzecznictwie i najlepszych istniejących praktykach. Wypracowany zbiór wspólnych zasad dotyczy odróżniającego charakteru znaków przestrzennych zawierających inne elementy, w przypadku gdy sam kształt nie ma charakteru odróżniającego. Zasady te przedstawiono w niniejszym dokumencie.

Publikacja i przyjęcie wspólnej praktyki CP9 jest kolejnym ważnym etapem konwergencji standardów oceny znaków towarowych w ramach sieci Unii Europejskiej ds. własności intelektualnej (EUIPN). Przedstawione poniżej zasady mają na celu przekazanie wytycznych co do oceny stopnia, w jakim inne elementy nadają charakteru odróżniającego oznaczeniom, które bez tych elementów nie mają charakteru odróżniającego. Dzięki temu decyzje podejmowane przez urzędy ds. ochrony własności intelektualnej w państwach członkowskich będą bardziej spójne, a procedury rozpatrywania zgłoszeń – łatwiejsze. Jednocześnie posiadacze praw korzystają z przejrzystych standardów oraz mogą cieszyć się większą pewnością prawa w zakresie ochrony międzynarodowej i niższymi kosztami uzyskiwania takiej ochrony. Natomiast dla producentów i konsumentów, dzięki ujednoczeniu praktyk w tym obszarze, powstaje otwarte środowisko handlowe, sprzyjające innowacjom, maksymalnej uczciwości konkurencji i ograniczeniu do minimum dezorientacji wśród nabywców.

1.2 Cel niniejszego dokumentu

Niniejszy dokument jest przeznaczony dla urzędów ds. ochrony własności intelektualnej w państwach członkowskich, stowarzyszeń użytkowników, zgłaszających znaki towarowe i ich pełnomocników tekstem odniesienia w zakresie wspólnej praktyki, której celem jest:

„ustanowienie minimalnego progu dla odróżniającego charakteru znaków przestrzennych zawierających , dodatkowe elementy, w przypadku gdy sam kształt nie ma charakteru odróżniającego”.

Niniejsza wspólna praktyka została wypracowana na podstawie informacji przekazanych przez urzędy ds. ochrony własności intelektualnej w państwach członkowskich, a określone w niej zasady będą miały ogólne zastosowanie i będą obejmować większość przypadków. Charakter odróżniający należy jednak oceniać w sposób indywidualny, a wspólne zasady stanowią wytyczne mające na celu, aby różne urzędy dochodziły do podobnych, przewidywalnych rezultatów przy ocenie samoistnego odróżniającego charakteru znaków

przestrzennych zawierających inne elementy, w przypadku gdy sam kształt jest pozbawiony charakteru odróżniającego. Ponadto nie można wykluczyć, że oznaczenie może zostać odrzucone z innych powodów niż brak charakteru odróżniającego.

1.3 Definicja znaków przestrzennych

Jak wskazano powyżej, znaki przestrzenne to znaki towarowe składające się z trójwymiarowego kształtu kształtów lub obejmujące takie kształty, mogą je stanowić między innymi pojemniki, opakowania, sam produkt lub Wyglądu tych przedmiotów

Znaki przestrzenne, jak wszystkie znaki towarowe, powinny składać się z oznaczeń umożliwiających odróżnianie towarów lub usług jednego przedsiębiorstwa od towarów lub usług innych przedsiębiorstw a ich przedstawienie w rejestrze powinno być w sposób pozwalający właściwym organom i odbiorcom na ustalenie jednoznacznego i dokładnego przedmiotu ochrony udzielonej właścicielowi tego znaku towarowego (art. 3 DZTUE). Aby osiągnąć ten cel oraz zapewnić pewność prawa i prawidłowe administrowanie systemem rejestracji znaków towarowych, znak przestrzenny należy przedstawić w zgłoszeniu w sposób jasny, precyzyjny, samodzielny, łatwo dostępny, zrozumiały, trwałe i obiektywne (motyw 13 DZTUE).

Znaki przestrzenne zazwyczaj dzielą się na trzy kategorie:

- kształty niezwiązane z samymi towarami i usługami;
- kształty składające się z kształtu samych towarów lub części towarów;
- kształty opakowań lub pojemników.

Kształty niezwiązane z samymi towarami bądź usługami zazwyczaj mają charakter odróżniający. Trudniej jest natomiast stwierdzić charakter odróżniający w przypadku oznaczeń składających się z kształtu samych towarów oraz kształtów opakowań bądź pojemników.

Wreszcie choć Trybunał stwierdził w kilku przypadkach, że przy ocenie odróżniającego charakteru trójwymiarowych znaków towarowych złożonych z kształtu samych towarów nie należy stosować bardziej rygorystycznych kryteriów (wyrok z 7.10.2004, C-136/02 P, *Torches*, EU:C:2004:592, pkt 32), ich właściwości, tj. ich zdolności do przybrania formy samego produktu lub jego opakowania, w istocie budzą wątpliwości w zakresie ich charakteru odróżniającego, które nie występują w przypadku innych rodzajów znaków. Powoduje to, że trudniej jest stwierdzić charakter odróżniający, ponieważ takie znaki nie będą postrzegane przez właściwy krąg odbiorców w ten sam sposób, co znaki słowne lub graficzne (pkt 30 wyżej przytoczonego wyroku). Właściwy krąg odbiorców zazwyczaj nie zakłada, jakie jest pochodzenie towarów, na podstawie ich kształtu lub kształtu ich opakowania. Dlatego przy braku elementów graficznych (w tym kolorów) lub elementów słownych dany kształt musi znacznie odbiegać od normy lub zwyczajów w danym sektorze, a z drugiej strony takie elementy graficzne lub słowne stają się istotne/decydujące dla stwierdzenia nabycia odróżniającego charakteru znaku przestrzennego, który bez nich nie mógłby zostać zarejestrowany jako znak towarowy.

1.4 Zakres praktyki

Zakres wspólnej praktyki:

Ocena, w ramach badania bezwzględnych podstaw czynności, ogólnego samoistnego odróżniającego charakteru znaków przestrzennych składających się z niemającego charakteru odróżniającego kształtu samych towarów, opakowań lub pojemników oraz z innych elementów objętych danym znakiem przestrzennym.

Na potrzeby niniejszej praktyki, przedstawione jako przykłady kształty uznaje się za niemające charakteru odróżniającego.

W ramach wspólnej praktyki analizie poddano następujące elementy:

- elementy słowne lub graficzne;
- pojedynczy kolor lub zestawienia kolorów;
- zestawienie elementów.

Następujące kwestie nie wchodzą w zakres niniejszej wspólnej praktyki:

- ocena odróżniającego charakteru kształtu;
- ocena odróżniającego charakteru poszczególnych elementów samodzielnie;
- skutki względnych przesłanek odmowy rejestracji;
- wtórna zdolność odróżniająca;
- kształty lub inne właściwości towarów, które wynikają z charakteru samych towarów, niezbędne do uzyskania efektu technicznego lub zwiększające znacząco wartość towaru (art. 4 ust. 1 lit. e) DZTUE).

1.5 Wspólne standardy przedstawienia znaków

Art. 3 lit. b) DZTUE wyznacza jasne standardy w zakresie przedstawienia wszystkich oznaczeń, stanowiąc, że sposób ich przedstawienia w rejestrze musi pozwalać właściwym organom i odbiorcom na ustalenie jednoznacznego i dokładnego przedmiotu ochrony udzielonej właścicielowi danego znaku towarowego. W motywie 13 podkreślono istotne znaczenie przedstawienia oznaczenia w sposób **jasny, precyzyjny, samodzielny, łatwo dostępny, zrozumiały, trwały i obiektywny**; brzmienie tego motywu odtworzono w art. 3 ust. 1 RWZTUE.

Przedstawienie znaku towarowego (dalej: „**przedstawienie**”) określa przedmiot rejestracji, jak określono w art. 3 ust. 2 RWZTUE⁽²⁾. Choć w DZTUE nie ma takiego bezpośredniego stwierdzenia, można je wywnioskować z art. 3 lit. b) DZTUE.

W związku z powyższym, wyraźne i precyzyjne przedstawienie kształtu, wraz ze wszystkimi elementami nim objętymi, będzie określać przedmiot zgłoszenia znaku towarowego⁽³⁾.

⁽²⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/626 z dnia 5 marca 2018 r.

⁽³⁾ Zasady określone w tej praktyce zilustrowano przykładami ujednoliconymi w rozmiarach 8 x 8 cm.

2 Badanie znaków towarowych: ocena charakteru odróżniającego

- **Funkcja znaku towarowego:** aby znak towarowy miał charakter odróżniający, musi spełniać swoją podstawową funkcję, czyli musi gwarantować konsumentowi tożsamość handlowego pochodzenia oznaczonych towarów lub usług przez umożliwienie konsumentowi odróżnienia danych towarów lub usług od innych towarów lub usług mających inne pochodzenie, wykluczając ewentualność wprowadzenia go w błąd⁽⁴⁾.
- **Odniesienie do towarów:** charakter odróżniający musi być oceniany, w pierwszej kolejności w odniesieniu do towarów będących przedmiotem zgłoszenia, a w drugiej kolejności w odniesieniu do ich postrzegania przez właściwy krąg odbiorców — konsumentów⁽⁵⁾.
- **Postrzeżenie przez konsumentów⁽⁶⁾ i jednolita norma prawna:** postrzeżenie odnosi się do postrzegania przez przeciętnego konsumenta, który jest wystarczająco poinformowany, spostrzegawczy i rozważny. Jednak jak stwierdzono powyżej, postrzeżenie przez przeciętnego konsumenta nie zawsze jest takie samo w przypadku znaków przestrzennych, w porównaniu ze znakami słownymi lub graficznymi zawierającymi oznaczenie niezwiązane z wyglądem oznaczonych towarów (wyrok z 12.02.2004, C-218/01, Perwoll, EU:C:2004:88). W tym względzie przy ocenie brane są pod uwagę realia rynku, które mają wpływ na postrzeżenie przez klientów oznaczenia składającego się z samego kształtu towaru lub jego opakowania.

Odróżniający charakter znaków przestrzennych należy badać w następujących krokach:

Krok 1: identyfikacja elementów oznaczenia i ocena ich charakteru odróżniającego.

Urząd identyfikuje wszystkie **elementy** objęte znakiem przestrzennym oraz rozpoznaje ich nieodłączny charakter odróżniający; na potrzeby niniejszej wspólnej praktyki są to:

- elementy słowne i graficzne,
- kolory (pojedyncze kolory i zestawienia kolorów),
- kombinacja powyższych elementów.

W przypadku, gdy kształt obejmuje elementy słowne/graficzne, ich identyfikacja i ocena ich charakteru odróżniającego powinny uwzględnić następujące czynniki:

- rozmiar/proporcje elementów w stosunku do kształtu;
- kontrast pomiędzy danym elementem a kształtem ;
- umiejscowienie elementu na kształcie.

W przypadku gdy kształt obejmuje kolor lub zestawienie kolorów, ich identyfikacja i ocena ich charakteru odróżniającego powinny uwzględnić konkretne rozmieszczenie kolorów na określonym kształcie.

Krok 2: ocena odróżniającego charakteru oznaczenia jako całości

⁽⁴⁾ Zob. C-39/97, Canon, pkt 28 oraz T-79/00, LITE, pkt 26.

⁽⁵⁾ Zob. C- 53/01 P, Linde, pkt 41, C-363/99, Postkantoor, pkt 34, sprawy połączone C-468/01 P – C-472/01 P, Tabs (3D), pkt 33.

⁽⁶⁾ „Konsument” na potrzeby niniejszej praktyki oznacza zarówno ogół społeczeństwa, jak i specjalistów.

Ocena odróżniającego charakteru oznaczenia musi być oparta na ogólnym wrażeniu, jakie wywołuje zestawienie kształtu i objętych nim elementów, w odniesieniu do danych towarów, przy uwzględnieniu postrzegania oznaczenia przez konsumentów, na które wpływ mogą mieć określone realia rynku.

3 Wspólne zasady: elementy i czynniki mające wpływ na odróżniający charakter oznaczenia jako całości

Po pierwsze jeśli kształt niemający charakteru odróżniającego zawiera element, który sam w sobie ma charakter odróżniający, to jest to wystarczające, aby uznać, że oznaczenie jako całość posiada charakter odróżniający.

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY	
Oznaczenie	Uwagi
	Oznaczenie składa się z kształtu butelki, który nie ma charakteru odróżniającego, oraz z wyraźnie rozpoznawalnego elementu graficznego, który ma odróżniający charakter. Dlatego oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.

Klasa 33 Wino

3.1 Elementy słowne i graficzne

Rozmiar i proporcje elementów słownych/graficznych, kontrast pomiędzy kolorem elementów a tłem ich faktyczne umiejscowienie na kształcie to czynniki, które mogą mieć wpływ na postrzeganie oznaczenia przy ocenie jego charakteru odróżniającego.

3.1.1 Rozmiar/proporcje

Przy ocenie odróżniającego charakteru znaku przestrzennego należy uwzględnić rozmiar i proporcje znajdujących się na nim elementów. Ocena opiera się przede wszystkim na przedstawieniu oznaczenia przedłożonym przez zgłaszającego podaniu, niezależnie od rzeczywistego rozmiaru produktu. Element mający charakter odróżniający musi być przedstawiony w sposób wyraźnie widoczny, aby oznaczenie jako całość mogło być uznane za mające charakter odróżniający. Nie ma żadnych wymogów co do określonych proporcji między elementami.

- W konsekwencji, gdy element słowny/graficzny jest wystarczająco duży, aby wyraźnie rozpoznać jego charakter odróżniający, i ma wystarczający wpływ na ogólne wrażenie, jakie wywołuje oznaczenie, ma ono charakter odróżniający jako całość.

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY	
Oznaczenie	Uwagi
	Pomimo bardzo małych rozmiarów towaru będącego kartą pamięci, jego element słowny jest na tyle duży i wyraźnie przedstawiony, że oznaczenie jako całość posiada charakter odróżniający.
Klasa 9 Bezpieczne karty pamięci cyfrowej	

- Gdy element jest **duży**, lecz nie można uznać, że posiada charakter odróżniający, sam jego rozmiar, w stosunku do kształtu, nie wystarczy, aby oznaczenie jako całość uznać za mające charakter odróżniający.

Przykłady:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 3 Kosmetyki</p>	<p>W przedstawionych znakach, pomimo dużego rozmiaru elementów słownych/graficznych w stosunku do kształtów pozbawionych charakteru odróżniającego, oznaczenie jako całość nie ma charakteru odróżniającego, ponieważ elementy słowne/graficzne same w sobie nie posiadają zdolności odróżniającej.</p> <p>Jeden z elementów zawiera opisowe informacje o przedstawionych towarach, a drugi zawiera przedstawienie prostego kształtu geometrycznego, który również nie ma charakteru odróżniającego.</p>
 <p>Klasa 16 Opakowanie/Klasa 25 Buty</p>	

- Należy również uwzględnić **konkretne realia rynku dla danych towarów**. Konsumentom mają zwyczaj rozpoznawania małych elementów na określonych towarach i, w takim przypadku, stosunkowo niewielkie elementy mogą wciąż mieć wystarczający wpływ, aby oznaczenie jako całość miało charakter odróżniający, o ile elementy te mają rozmiar, który umożliwia wyraźne uznanie ich za mające charakter odróżniający.

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY	
Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 18 Etui na wizytówki</p>	<p>Małe symbole pochodzenia są powszechnie stosowane w przypadku takich towarów, jak etui na wizytówki bądź zegarki. Dlatego, pomimo niewielkiego rozmiaru tych elementów słownych w stosunku do kształtów pozbawionych charakteru odróżniającego, oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający, ponieważ elementy słowne można uznać za mające charakter odróżniający w przedstawieniu oznaczenia, nadając taki charakter oznaczeniu jako całości.</p>
 <p>Klasa 14 Zegarki</p>	

Klasa 12 Ciężarówka

W tym konkretnym sektorze symbole pochodzenia są zazwyczaj małe w stosunku do towarów. Dość mały rozmiar elementu słownego w stosunku do wielkości ciężarówka nie pozbawia go charakteru odróżniającego, który jest wyraźnie rozpoznawalny w przedstawionym oznaczeniu. Wielkość elementu graficznego w tym konkretnym przypadku nie ma wpływu na zdolność odróżniającą całości oznaczenia, ponieważ klienci są przyzwyczajeni do praktyki oznaczania samochodów ciężarowych w taki sposób.

- Gdy element słowny/graficzny jest tak mały, że nie da się rozpoznać jego charakteru odróżniającego, nie będzie miał wystarczającego wpływu na ogólne wrażenie oznaczenia i, tym samym, nie będzie nadawał znakowi jako całości charakteru odróżniającego.

Przykłady:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO	
Oznaczenie	Uwagi
	<p>W tych przykładach elementy słowne/graficzne są tak małe, że nie</p>

Klasa 33 Wino

Klasa 9 Bezpieczna karta pamięci cyfrowej

można ich rozpoznać na ich reprodukcji graficznej, a tym samym i nie można stwierdzić ich charakteru odróżniającego. W związku z tym nie mają one wystarczającego wpływu na ogólne wrażenie wywoływane przez dane oznaczenie, przez co nie można stwierdzić, iż posiadają one charakter odróżniający.

3.1.2 Kontrast pomiędzy kolorem elementu a kolorem oznaczenia

Zastosowanie kontrastu może mieć wpływ na możliwość rozpoznania elementów słownych/graficznych i ostatecznie do nadania oznaczeniu jako całości charakteru odróżniającego. Kontrast można uzyskać przez użycie różnych odcieni kolorów lub przez wytłoczenie/grawerowanie/odciśnięcie określonych elementów na konkretnych towarach.

a. Kontrast kolorów

- Zastosowanie mniej kontrastujących kolorów może być wystarczające, aby dany element mógł być uznany za mający charakter odróżniający a w rezultacie wpłynąć na ocenę odróżniającego charakteru tego oznaczenia jako całości. Ogólna ocena będzie zależeć od tego, czy dany element posiada zdolność odróżniającą .

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY	
Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 33 Wino</p>	Pomimo użycia mniej kontrastujących kolorów element graficzny na butelce wciąż jest w stanie nadać oznaczeniu jako całości charakter odróżniający, ponieważ element ten można wyraźnie rozpoznać jako mający charakter odróżniający w przedstawieniu oznaczenia.
	Pomimo użycia mniejszego kontrastu kolorów między elementem słownym a butelką, element słowny nadal można uznać za mający charakter odróżniający, a zatem ogólne wrażenie jest takie, że oznaczenie jako całość można postrzegać jako mające charakter odróżniający.

Klasa 32 Woda pitna w butelkach

- Natomiast gdy elementu nie można wyraźnie uznać za mający charakter odróżniający w przedstawieniu oznaczenia z powodu **braku kontrastu**, element ten nie będzie mieć żadnego wpływu na ocenę odróżniającego charakteru oznaczenia, ponieważ konsumenci nie będą w stanie natychmiast rozpoznać elementu i ostatecznie odróżnić danego oznaczenia od innych oznaczeń.

Przykłady:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie

Uwagi

Klasa 28 Piłki do gry

W tym przypadku bez dokładnego przyjrzenia się towarowi, nie można rozpoznać elementu z powodu braku kontrastu pomiędzy kolorem tego elementu, a tłem. elementu nie da się – bez dokładnych oględzin – wyraźnie rozpoznać z powodu braku kontrastu między tym elementem a jego tłem. Zestawienie tego elementu z kolorem towaru nie powoduje, że oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający⁽⁷⁾.

b. Grawerowanie/wytłoczenie/odciśnięcie

Grawerowanie należy rozumieć w tym kontekście jako czynność wycięcia lub wyrycia (tekstu lub wzoru) na powierzchni twardego przedmiotu.

Wytłoczenie należy rozumieć w tym kontekście jako czynność wyrycia, odlania lub wytłoczenia wzoru (na powierzchni lub przedmiocie), tak że wyróżnia się on dzięki wypukłemu kształtowi.

Odcisnięcie należy rozumieć tu jako czynność „wyrycia, odlania lub wytłoczenia wzoru (na powierzchni lub przedmiocie), tak że wyróżnia się on dzięki wklęsłemu kształtowi”.

Ze względu na swój charakter, kolor elementów grawerowanych/wytłoczonych/odciśniętych zlewa się z samym produktem i powoduje, że trudniej je dostrzec i rozpoznać. Mimo to elementy grawerowane są często wykorzystywane do odróżniania znaków przestrzennych.

⁽⁷⁾ Kontrast może być różny w zależności od warunków w jakich dany towar jest przedstawiony (ekrany, drukowane szkice itp.), co sprawia, że element jest bardziej lub mniej widoczny. Na potrzeby niniejszej praktyki uznaje się, że element ten nie jest wyraźnie widoczny.

- Efekt grawerowania/wytłoczenia/odciśnięcia może mieć też wpływ na rozpoznanie elementu oraz na ogólną ocenę odróżniającego charakteru oznaczenia. Gdy element zostanie rozpoznany, można podjąć decyzję co do jego charakteru odróżniającego.

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY	
Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 32 Napoje</p>	<p>Wytłoczony element może być uznany za mający charakter odróżniający w przedstawieniu oznaczenia, a zatem można uznać, że oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.</p>
 <p>Klasa 16 Pudełko na ołówki</p>	<p>Grawerowany element jest wyraźnie widoczny w reprezentacji oznaczenia oraz posiada sam w sobie charakter odróżniający, a zatem oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.</p>

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie

Klasa 11 Opiekacz

Uwagi

Grawerowany element jest przedstawiony w taki sposób, iż kontrast pomiędzy tym elementem a towarem nie jest wystarczająco widoczny.. Z tego powodu nie można uznać, że oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.

- W zasadzie wygrawerowanie/wytłoczenie/odciśnięcie elementu niemającego charakteru odróżniającego na kształcie niemającym takiego charakteru nie jest samo w sobie wystarczające, aby oznaczenie nabrało charakteru odróżniającego.

Przykłady:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie

Klasa 32 Woda pitna w butelkach

Uwagi

Ten element pozbawiony charakteru odróżniającego (prosty kształt geometryczny — okrąg), który został wygrawerowany na kształcie pozbawionym takiego charakteru, nie powoduje, że oznaczenie jako całość nabiera charakteru odróżniającego. Ogólne wrażenie jest takie, że znak nie ma charakteru odróżniającego, ponieważ konsument nie będzie w stanie odróżnić, że ten towar pochodzi z określonego przedsiębiorstwa.

3.1.3 Usytuowanie

Usytuowanie elementu, który jest objęty oznaczeniem, również jest czynnikiem, który należy uwzględnić przy ocenie odróżniającego charakteru oznaczenia, ponieważ wpłynie ono na zdolność tego elementu do posiadania (lub nie) charakteru odróżniającego i, ostatecznie, do nadania oznaczeniu jako całości takiego charakteru.

- Zasadniczo elementy mające charakter odróżniający nadają taki charakter oznaczeniu jako całości, niezależnie od ich umiejscowienia na towarze i zwykłego przedstawienia produktu na rynku, o ile można uznać je za mające charakter odróżniający w sposobie przedstawienia w zgłoszeniu znaku towarowego.

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY	
Oznaczenie	Uwagi
	<p>Elementy słowne i graficzne można uznać za mające charakter odróżniający we wszystkich tych przykładach, niezależnie od ich umiejscowienia i, tym samym, nadają one oznaczeniu jako całości charakter odróżniający.</p>
	<p>Mimo że oznaczenia pochodzenia nie są często umieszczane na spodzie butelki (jak pokazano na ostatnim przykładzie), to możliwość ta nie powinna być wykluczona.</p>

Klasa 32 Woda pitna w butelkach

Klasa 25 Buty

Symbole pochodzenia bardzo często znajdują się na wkładce butów. W tym przypadku element mający charakter odróżniający umieszczono w przewidywanym miejscu i wyraźnie można go uznać za mający taki charakter w sposobie przedstawienia oznaczenia, a zatem można uznać, że oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie

Uwagi

Klasa 33 Wino

Etykieta zawierająca opisowy element słowny, umieszczony w miejscu typowym dla tego rodzaju opakowania towarów, nie nadaje oznaczeniu jako całości charakteru odróżniającego.

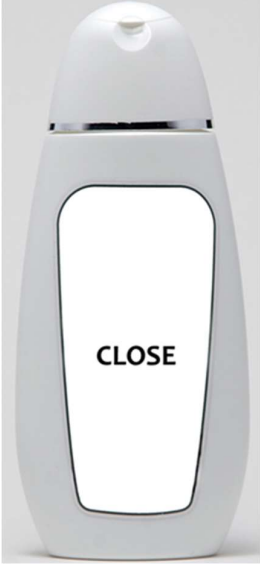
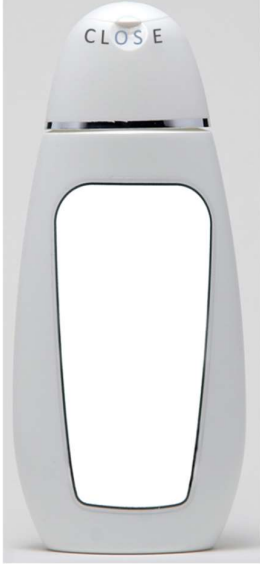

Klasa 33 Wino

Element pozbawiony charakteru odróżniającego (prawdopodobnie rok produkcji) jest umieszczony na spodzie butelki, co być może nie jest miejscem typowym dla tego rodzaju informacji opisowych. Mimo to, nietypowe umiejscowienie nie dodaje charakteru odróżniającego elementowi wyraźnie pozbawionemu takiego charakteru, a zatem oznaczenie jako całość nie ma charakteru odróżniającego.

- W niektórych sytuacjach elementy mogą być postrzegane przez konsumentów w różny sposób, ze względu na ich umiejscowienie na towarach, a tym samym mogą wpływać na ustalenie dotyczące charakteru odróżniającego.

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY	BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO	Uwagi
		<p>Element słowny „CLOSE” nie ma związku z towarami należącymi do klasy 3.</p> <p>Gdy element słowny jest umieszczony na środku, jest postrzegany jako mający charakter odróżniający, ponieważ nie jest opisowym oznaczeniem towaru. Dlatego oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.</p> <p>Gdy jednak jest on umieszczony w górnej części produktu, obok wieczka, jest on uznawany za opisowe oznaczenie funkcji otwarcia/zamknięcia wieczka.</p>
Klasa 3 Kosmetyki	Klasa 3 Kosmetyki	

3.2 Kolory

Przy ocenie odróżniającego charakteru danego koloru należy brać pod uwagę interes ogólny związany z zaniechaniem bezzasadnego ograniczania dostępności kolorów dla innych przedsiębiorców oferujących do sprzedaży towary i usługi tego samego rodzaju, co towary i usługi będące przedmiotem zgłoszenia, zob. wyrok z 6.05.2003, Libertel, C-104/01, EU:C:2003:244, pkt 60, i wyrok z 24.06.2004, Blau/Gelb, C-49/02, EU:C:2004:384, pkt 41.

Możliwe sytuacje, w których kolory nie mogą nadać towarom charakteru odróżniającego:

- w wielu przypadkach kolor jest jedynie elementem ozdobnym towarów lub odpowiada życzeniom klienta (np. kolory samochodów lub T-shirtów), niezależnie od liczby wykorzystanych kolorów;
- kolor może świadczyć o rodzaju towarów (np. w przypadku farb);
- kolor może mieć funkcje techniczne (np. kolor czerwony dla gaśnic, różne kolory stosowane dla kabli elektrycznych);
- kolor może być też **typowy** (np. ponownie kolor czerwony dla gaśnic);
- kolor może oznaczać określoną cechę towarów, na przykład smak (żółty – smak cytrynowy, różowy – smak truskawkowy). Zob. wyrok z 3.05.2017, T-36/16, *GREEN STRIPES ON A PIN (col.)*, EU:T:2017:295, pkt 43–47, w którym Trybunał stwierdził, że kolor zielony, postrzegany jako kolor przyrody, może sprawiać, że właściwy krąg

odbiorców przyjmie, że odnosi się on do ekologicznego charakteru analizowanych towarów (konwerterów energii wiatrowej).

Jak potwierdził Trybunał Sprawiedliwości, konsumenci zazwyczaj nie zakładają, jakie jest pochodzenie towarów na podstawie ich koloru lub koloru ich opakowania, jeśli nie ma na nich żadnych elementów graficznych lub słownych, ponieważ co do zasady kolor nie jest stosowany jako środek identyfikacyjny w obecnej praktyce handlowej (wyrok z 6.05.2002, C-104/01, Libertel, EU:C:2003:244). Kolor sam w sobie zazwyczaj nie może służyć do odróżniania towarów określonego przedsiębiorstwa (pkt 65). Dlatego pojedynczy kolor nie ma w zasadzie charakteru odróżniającego towary i usługi, o ile nie występują wyjątkowe okoliczności. We wszystkich przypadkach konieczna jest indywidualna analiza.

- Zasadniczo sam fakt dodania pojedynczego koloru do kształtu towaru, przy braku jakiegokolwiek innego słownego lub graficznego elementu mającego charakter odróżniający, nie nada oznaczeniu nieodłącznego charakteru odróżniającego.

Przykłady:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 9 Karta pamięci</p>	W tym przykładzie konsumenci nie będą postrzegać, że dodanie pojedynczego żółtego koloru do kształtu jest oznaczeniem pochodzenia. Zastosowanie koloru na tego rodzaju towarach jest powszechną praktyką na rynku.
 <p>Klasa 16 Ołówki</p>	Pojedynczy kolor nie byłby w tym przypadku postrzegany jako symbol pochodzenia, ale jako informacja o charakterze danych towarów. Oznaczenie nie ma zatem charakteru odróżniającego.

- Nie można jednak wykluczyć, że określone zestawienie kolorów, które jest nietypowe dla danych towarów i stwarza niezapomniane wrażenie ogólne, może spowodować, że oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY	
Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 7 Turbina wiatrowa</p>	<p>Szczególne zestawienie kolorów zastosowane na przedstawionej turbinie wiatrowej jest wyjątkowe na rynku i na tyle proste, że stwarza niezapomniane wrażenie ogólne, dzięki któremu wyspecjalizowani klienci będą je pamiętać jako środek identyfikacyjny.</p>
 <p>Klasa 7 Elektryczny otwieracz drzwi</p>	<p>Szczególne zestawienie kolorów zastosowane na silniku rurowym do drzwi garażowych stwarza ogólne wrażenie, które łatwo zapamiętać. Na tym konkretnym rynku towary są poszukiwane prawie wyłącznie przez konsumentów wyspecjalizowanych, którzy są przyzwyczajeni do rozpoznawania handlowego pochodzenia tych towarów po ich kolorze. Towary nie są zazwyczaj widoczne w czasie ich eksploatacji, dlatego zestawienia kolorów nie uznaje się za ozdobę.</p> <p>W rezultacie oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.</p>

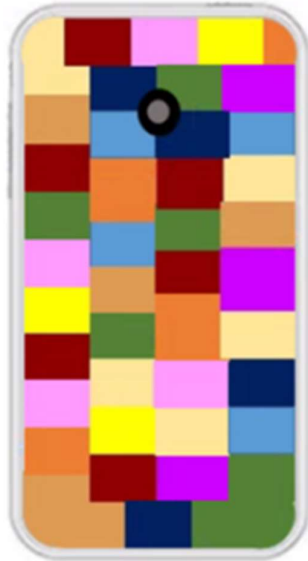

Przykłady:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie

Uwagi

W przypadku etui na telefony komórkowe stosowanie zestawień kolorów jest powszechną praktyką na rynku. Dlatego klienci nie będą postrzegać przedstawionego zestawienia kolorów jako oznaczenia pochodzenia, ale jedynie jako element dekoracyjny danych towarów. Oznaczenie jako całość nie ma charakteru odróżniającego.

Klasa 9 Etui na telefony komórkowe

Takie zestawienie pełni wyłącznie funkcję dekoracyjną, która nie będzie uznawana za oznaczenie pochodzenia towaru. Dlatego nie można uznać, że oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.

Klasa 20 Krzesła

3.3 Zestawienia czynników i elementów

Istnieją oczywiście sytuacje, gdy znak przestrzenny zawiera więcej niż jeden element spośród tych opisanych powyżej.

Ponadto możliwe są przypadki, gdy co najmniej dwa z powyższych czynników mają istotne znaczenie dla określenia wpływu tych elementów na odróżniający charakter danego oznaczenia.

We wszystkich sytuacjach odróżniający charakter oznaczenia będzie zależał od ogólnego wrażenia wywoływanego przez zestawienie tych czynników i elementów.

3.3.1 Zestawienie czynników

- W przypadku gdy kilka czynników (np. rozmiar, umiejscowienie lub kontrast) wpływa na negatywną ocenę odróżniającego charakteru danego elementu, ogólne wrażenie oznaczenia będzie takie, że nie ma ono charakteru odróżniającego.

Przykłady:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO	
Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 33 Wino</p>	Rozmiar, umiejscowienie i brak kontrastujących kolorów powodują, że przedstawiony element słowny wywiera ogólne wrażenie pozbawione charakteru odróżniającego. Elementu tego nie da się odróżnić na produkcie bez dokładnych oględzin, ponieważ został umieszczony na mało widocznym miejscu butelki, ma bardzo małe rozmiary i bardzo słabo kontrastuje. Dlatego też nie można uznać, że znak jako całość ma charakter odróżniający.
 <p>Klasa 9 Okulary</p>	Rozmiar i grawerowanie elementu powoduje, że nie można go rozpoznać, ponieważ elementów tych nie da się znaleźć bez dokładnych oględzin. Wskutek tego ogólne wrażenie jest takie, że znak nie ma charakteru odróżniającego.

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY

Oznaczenie

Klasa 9 Okulary

Uwagi

W tym przypadku rozmiar elementu i jego kontrast na tle towaru umożliwiają uznanie, że ma on charakter odróżniający: jego ogólne wrażenie ma taki charakter.

3.3.2 Zestawienie elementów pozbawionych charakteru odróżniającego

- Zasadniczo zestawienie kształtu pozbawionego charakteru odróżniającego z elementami słownymi lub graficznymi, które osobno nie mają takiego charakteru, nie nadaje oznaczeniu charakteru odróżniającego.

Przykłady:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie

Klasa 33 Wino

Uwagi

Elementy słowne i graficzne nie mają charakteru odróżniającego, ponieważ zawierają opisowe informacje o przedstawionych towarach. Mimo że elementy te są umieszczone na środku kształtu, mają duże rozmiary i wystarczający kontrast, nie nadają oznaczeniu jako całości charakteru odróżniającego, ponieważ konsumenci nie będą postrzegać takiego zestawienia jako oznaczenia źródła pochodzenia.

Nieregularne rozmieszczenie prostych figur geometrycznych na kształcie towaru należącego do klasy 16 – typowym opakowaniu obuwia należącego do klasy 25 – nie wywiera ogólnego wrażenia mającego charakter odróżniający, ponieważ konsumenci nie będą postrzegać tego konkretnego zestawienia jako oznaczenia pochodzenia handlowego, lecz jedynie jako możliwą ozdobę opakowania.

Klasa 25 Buty/Klasa 16 Opakowanie

Zestawienie elementów pozbawionych charakteru odróżniającego nie nadaje takiego charakteru oznaczeniu, na kształt którego składa się pudełko płatków zbożowych pozbawione charakteru odróżniającego. Konsumenci będą postrzegać to oznaczenie jako prosty i typowy kształt zawierający opisowe informacje o danych towarach.

Klasa 30 Płatki zbożowe

Takie zestawienie elementów, które nie mają z osobna charakteru odróżniającego, nie nadaje oznaczeniu jako całości charakteru odróżniającego.

Klasa 30 Czekolada

- Jednak zestawienie kształtu pozbawionego charakteru odróżniającego z elementami, które osobno są pozbawione takiego charakteru, może być postrzegane jako symbol pochodzenia ze względu na postrzeganie go przez właściwych konsumentów oraz kompozycję oznaczenia rozpatrywanego jako całość.

Przykłady:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY

Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 30 Czekolada</p>	<p>Elementy opisowe rozmieszczone tak, że tworzą one kształt słońca lub kwiatu; jest to zestawienie, które może być postrzegane jako symbol pochodzenia i dlatego może nadać oznaczeniu jako całości charakter odróżniający.</p>
 <p>Klasa 33 Wino</p>	<p>Wiele powielonych kropek w kontrastującym kolorze umieszczonych na kształcie pozbawionym charakteru odróżniającego tworzy zestawienie, które jest nietypowe na rynku i nadaje oznaczeniu jako całości charakter odróżniający.</p>

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 21 Kubki na kawę</p>	<p>Wiele powielonych kropek w kontrastującym kolorze będzie w tym przypadku postrzegane jedynie jako ozdoba. Elementy te nie mogą zatem nadać oznaczeniu jako całości charakteru odróżniającego, ponieważ użycie elementów ozdobnych jest typową praktyką na rynku opisywanych towarów.</p>

3.3.3 Zestawienie słownych/graficznych elementów oraz kolorów mających charakter odróżniający i niemających takiego charakteru

- Zasadniczo zestawienie elementu mającego charakter odróżniający z innymi elementami niemającymi takiego charakteru na kształcie pozbawionym takiego charakteru może nadać znakowi jako całości charakter odróżniający, o ile element z charakterem odróżniającym wyraźnie się odróżnia spośród wszystkich pozostałych elementów.

Przykład:

CHARAKTER ODRÓŻNIAJĄCY

Oznaczenie	Uwagi
 <p>Klasa 30 Czekolada</p>	<p>Mimo że zestawienie zawiera wiele elementów pozbawionych charakteru odróżniającego, element słowny „ECS” można uznać za mający charakter odróżniający w przedstawieniu oznaczenia ze względu na rozmiar, miejsce i kontrast tego elementu w stosunku do całego towaru, a zatem może on nadać oznaczeniu jako całości charakter odróżniający.</p>

- Jeśli jednak element mający charakter odróżniający nie zostanie natychmiast dostrzeżony przez konsumentów ze względu na obecność elementów pozbawionych charakteru odróżniającego, zestawienie to może powodować, że oznaczenie nie ma charakteru odróżniającego.

Przykład:

BRAK CHARAKTERU ODRÓŻNIAJĄCEGO

Oznaczenie

Klasa 30 Czekolada

Uwagi

Element słowny „ECS” stał się niewidoczny wśród licznych elementów pozbawionych charakteru odróżniającego. Ze względu na jego umiejscowienie, rozmiar i brak kontrastu nie można go odróżnić bez dokładnych oględzin i dlatego nie można uznać, że oznaczenie jako całość ma charakter odróżniający.